

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgőncím: Közlöny, Arad. — Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdoni kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lejtel több. — Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. — (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. —

XLVII. évfolyam, 157. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Péntek, 1932. július 15

Halállal fenyegették meg Maniu Gyulát és Vaida Sándort

Az „ifjú polgárok gárdájának“ fenyegető levele — Feljelentés a buzai ügyészségen — Megverték Nagyváradon egy antiszemita agitátort — Megakadályozták az újságírókat hivatásuk teljesítésében

Ujabb politikai gyilkosság Bucurestiben

Buzából jelentik: Pompiliu Ioanțescu ma megjelent a buzai ügyészségen és feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik névtelen levélben halállal fenyegették meg nemcsak őt, hanem Maniu Gyulát és Vaida Sándort is. A fenyegető levél tartalma a következő:

— Az ifjú polgárok gárdája, tudva kötelességét, elhatározta, hogy felüldozza magát a románok közötti béke helyrehozatala érdekében. Ezért megsemmisítjük mindazokat, akik ennek útjában állanak. Elsősorban Maniu Gyulát, a jezsuitát, majd Vaidát, a lelkiismeretlent és Ioanțescut elintézzük néhány golyóval. Nem kegyelmezünk meg Maniunak és Vaidának, a kiket feltétlenül kivégzünk, mert ők azok, akik nyugtalanságot okoznak az országban.

Bucurestiből jelentik: Alig telt el néhány nap a megdöbbentő buzai véres drámától, a hol három ismert politikus esett a féktelen és eszközeit meg nem válogató agitáció áldozatává, máris újabb politikai gyilkosság tartja izgalomban Bucuresti közvéleményét.

A gyilkosságról, amely az éjszaka folyamán történt, különösen a nemzeti-parasztpárti lapok számolnak be részletesen. Eszerint tegnap éjjel úgy a liberálisok, mint a nemzeti-parasztpártiak propaganda-gyűlést tartottak. A két párt emberei hazatérőben összetalálkoztak egymással. Szóváltás keletkezett közöttük, a mely csakhamar verekedéssé fajult. A Dreptatea úgy állítja be a dolgot, hogy a verekedést a liberálisok kezdeményezték.

A leszurt kortes

A verekedés egyre jobban elajult és eközben kések is előkerülhettek, mert alig pár perc múlva a nemzeti-parasztpárt egyik tagja, Pasculescu Misu bucuresti-i kereskedő kézzurástól származó sebet kapott és eszméletlenül terült el az ucca kövezetén. Amikor a liberális verekedők látták, hogy komoly sérülés történt — írja a Dreptatea — gyorsan elmenekültek. Közben azonban rendőrök érkeztek a helyszínre, a kiknek sikerült a még ott tartózkodó Balanor nevű liberális kortest elfogni, akiről különben azt hiszik, hogy ő szurta le a kereskedőt. A súlyos állapotban levő Pasculescu Misut természetesen azonnal kórházba szállították, segíteni azonban már nem lehetett rajta, mert *anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, kiszáradott.*

Az összes bucuresti-i lapok nagy cikkében foglalkoznak ezzel az újabb véres politikai eseménnyel és a legerélyesebb hangon követelik, hogy a hatóságok feltétlenül nyomozzák ki a gyilkost, mert az megbüntetés nélkül nem maradhat. Ebben az ügyben ma délelőtt érdekes újabb esemény történt. Az ügyészségen jelentkezett egy Anton Grigorescu nevű fiatalember, aki bejelentette, hogy ő szurta le Badulescut. Manolescu vizsgálóbíró nyomban jegyzőkönyvet vett fel vallomásáról és ebben elmondotta, hogy egy vendéglőben ült egy barátjával, amikor az uccán nagy zajt hallott. Kiment és látta, hogy a liberális- és a nemzeti-párti kortesek verekszenek. Véletlenül bele-

sodródott a verekedésbe és egyszerre látta, hogy tulerő támadt rá, többen ütlegelik. Ekkor önvédelemből rántotta elő kését és Badulescuba szurta, majd elszaladt. Később egy kertben eldobta, majd hazament. De nem tudott nyugodtan aludni, bántotta a lelkiismeret, hogy ártatlant tartóztassanak le az ő büne miatt, ezért elhatározta, hogy önként jelentkezik. Grigorescut letartóztatták.

Nagyváradon jelentések szerint, tegnap megjelent az egyik strandon Petringenaru, az ismert politikus-csizmadiá, aki ezúttal a

vasgárda mellett korteskedik. A strandon is politikai tevékenységet akart folytatni és antiszemita beszédet tartott, amelyben a zsidókat okolta a gazdasági válságért. A nagyváradai közönség végül is megunt az uszítást és összeverte a politikus csizmadiát.

Itt írjuk meg, ugyancsak bucuresti-i jelentés alapján az is, hogy a muscelmegyei Campulung városkában a hatóságok megakadályozták az újságírókat hivatásuk teljesítésében és igen sokakat letartóztatással fenyegettek meg. A campulungi újságírók és a kiadók éppen ezért tiltakozó táviratot küldöttek a bucuresti-i újságíróknak és sajtószervezeteknek. A tiltakozó táviratot kivétel nélkül, valamennyi bucuresti-i lap leközzölte.

Mihalache cáfolja az újságírók letartóztatását

Mihalache ma kommunikét küldött a lapoknak, ezzel a hírrel kapcsolatosan. Mihalache felszólította az összes bucuresti-i újságírókat, hogy menjenek ki Muscelmegyébe és saját maguk állapítsák meg, mennyire valóban az állítólagos újságírók panasza, mert egyáltalában senkit sem akadályoztak meg mozgási szabadságában.

Nyilvánosságra hozták a lausannei francia—angol titkos szerződést

A megállapodás négy pontja. Feltámasztották az „entente cordiale“-t -- Herriot nyilatkozata szerint a megállapodás egyes pontjai Amerika ellen irányulnak -- Olaszország és Belgium is hozzájárultak a titkos szerződéshez

Párisból jelentik: Herriot tegnap délután a külügyi bizottság ülésén a következőket jelentette ki:

— Lausanneban törölték a német jóváteteleket. Ez a lépés azonban olyan — egyelőre még csak nehezen felismerhető — veszélyeket rejt magában, hogy a hatalmak kénytelenek voltak belátni, miszerint sürgős szükség van arra, hogy az európai egyensúly felborulásának veszélye, valamint a biztonság kérdésének érdekében megállapodást létesítsenek egymás közt senki ellen, de mindannyiunk érdekében.

Szerződés, mely „nem irányul senki ellen“

Herriot ezután felolvasta annak a szerződésnek a szövegét, mely „nem irányul senki ellen, de mindannyiunk érdekében van“. A szerződés négy pontból áll, szövege a következő:

1. Anglia és Franciaország megállapodást létesít egymással. A két hatalom a jövőben fokozott mértékben fog egymással együttműködni, a fokozott együttműködés abban jut kifejezésre, hogy a két kormány bármilyen, a békeszerződésekből kifolyó kérdésben, mielőtt állást foglalna, előzőleg egymással folytat megbeszélést.

2. Kötelezi magát a két hatalom kormánya arra, hogy a két hatalom Genében a leszerelés kérdésében szoros együttműködést fejt ki az általánosság javára és az igazság szellemében.

3. A két kormány kötelezi magát arra, hogy a többi érdekelt államokkal együtt, az európai érdekeknek megfelelően készíti elő a küszöbön álló világgazdasági konferenciát.

4. Az új angol kereskedelmi szerződés

életbeléptetéséig a két kormány kötelezi magát arra, hogy semmiféle olyan természetű kereskedelmi intézkedést nem fogantat, mely a másik állam kárára van.

Körülbelül ugyanabban az időben, amikor Herriot a francia külügyi bizottságban a szerződést felolvasta, közölte az angol alsóházzal Simon angol külügyminiszter az addig titokban tartott angol-francia szerződés szövegét. Simon végül még hozzáfűzte, hogy ami a többi érdekelt államokat illeti, már tegnap délben fogadta a német, olasz és belga nagyköveteket, kiknek átnyújtotta az addig titokban tartott szerződés szövegét. Hangsúlyozta, hogy a szerződés koránstsem zárja ki azt, hogy bárki is csatlakozhassék a megállapodáshoz, a szerződés nem vonatkozik kizárólag a két hatalomra, mindössze keretet ad csupán és biztosra veszi, hogy a két első aláíró soron fogják követni a többi európai államok aláírási is.

Az „accord de confiance“

Herriot viszont hozzáfűzte a szerződés ismertetéséhez, hogy ezzel sikerült újra feltámasztani az entente cordiale-t, az új viszony nem jelent frontot senki, legkevésbé Amerika ellen, mindössze annyit jelent, hogy a hatalmak semmit sem cselekszenek ezentúl külön. Bejelentette egyébként, hogy a tegnapi nap folyamán történt megállapodás értelmében — melyhez Németország, Olaszország, Belgium és Anglia is hozzájárult — a szerződést, melynek „accord de confiance“ a neve, az összes érdekelt államok hivatalos lapjaiban közzéteszik.

A Reuter-iroda későn este jelenti egyik munkatársának Herriot-val folytatott beszélgetése alapján, hogy a szerződés nem vonatkozik az Amerikával szemben iennálló adósságokra

és nem jelent közös frontot Amerika ellen. Herriot példával illusztrálta, hogy mit jelent például a szerződés a gyakorlatban:

— Ha például Németország azt követelné, hogy a versaillesi szerződésből töröljék a bünyesség kimondását tartalmazó klauzult, úgy Angliának álláspontját előzőleg Franciaországgal kellene megbeszélni...

Ez a példa a szerződés első pontját illusztrálja.

A második pont azonban már ígeris Amerika ellen szól, illetve Hoover követelése ellen a leszerelést illetőleg.

Ugyancsak Amerika ellen szól a harmadik pont is, mert az ottawai konferencián ezután már nem államok, hanem Európa és Amerika fognak egymással tárgyalni. A szerződés negyedik pontja teljesen intern jellegű és tényleg nem irányul Amerika ellen. De ezután a szerződés után bizonyos, hogy Európa végre kényszeríteni fogja Amerikát arra, hogy avatkozzék Európa belligyeibe.

Bejelentik az olasz - belga csatlakozást

A londoni olasz követ közölte, hogy meghatalmazást kapott az olasz kormánytól annak bejelentésére, hogy csatlakozik az angol-francia egyezményhez.

Brüsszelből jelentik: A külügyminiszter a Kamara mai ülésén bejelentette, hogy Belgium a maga részéről csatlakozik az Anglia és Franciaország között megkötött egyezményhez.

Súlyos szerencsétlenség

az alagutba befutó személyvonaton

A kazánból kicsapó lángok égési sebeket ejtettek a mozdonyvezetőn és a fűtőn.

Különös szerencsétlenség történt ma este a Galati-Bariad vasutálomás között levő alagutban. Amikor az esti órákban a 829-es számú személyvonat teljes sebességgel befutott az alagutba, a fűtő, anélkül, hogy a mozdony kazánjának ajtaját becsukta volna, elzárta a regulátort. Ebben a pillanatban hatalmas lángnyelvek csaptak ki a kazán kemencéjéből és Theodor Alecu mozdonyvezető, aki közvetlenül a kazán mellett állott, súlyos égési sebeket szenvedett. Ugyancsak súlyosan megsebesült Stefan Munteanu fűtő, valamint Constantin Pascu, tutovamegyei utas is, aki ekkor még eddig nem tudni, mi okból, a mozdony után következő szerkocsiban tartózkodott. A mozdonyvezető rendkívül súlyos égési sebe ellenére, a vonatot bevezette a közeli Talasmani állomásra, ahonnan azután mindhármukat kórházba szállították.

Gyorsabb tempóban folyik Aradon a választói igazolványok kiosztása

Dr. Botioc Elek intervenciója — Még egy magyar választó, akinek elvették jogát — Az aradi Magyar Párt felhívása

Ma több panasz érkezett be az aradi városházára dr. Botioc Elek interimár-bizottsági elnökhöz, hogy az egyes kerületekben rendkívül lassan folyik a választói igazolványok szétosztása. Az interimár-bizottság elnöke autón végigjárta Popa Gergely, a közigazgatási osztály főnökének kíséretében a kerületeket és interveniált a törvényszéknél, hogy gyorsabb tempóban erőszakolják az igazolványok szétosztását és ecéltől délután is dolgozzanak a tisztviselők. Az intervenció sikerrel járt. Mindenestre fontos, hogy a közönség minél nagyobb számban jelentkezzen igazolványáért.

A mai napon megjelent az Aradi Közlöny szerkesztőségében Antalik Béla választó, aki beigazolta, hogy már birtokában van az új fényképes személyazonossági igazolvány, mely egyszersmind választói igazolvány és a múlt évben szavazott is. Az idén kihagyták a szavazók lajstromából, mire felebbezett a járásbíróhoz, amely elrendelte a listába való felvételét. Kiküldötték számára az idézést régi la-

AUBOIN francia szakértő megtiltotta a kormánynak, hogy a Banca Nationalától további előlegeket vegyen fel

A feltűnést keltő levél érdekes részletei — Meg kell szigorítani az adóbehajtást — Módosítani kell a konverziós és bírói likvidálás törvényeit — Mironescu válasza Auboin levelére —

Bucurestiből jelentik: A Curentul szerint Auboin, a Nemzeti Bank francia pénzügyi szakértője levelet intézett Mironescu pénzügyminiszterhez és Angheluescuhoz, a Nemzeti Bank kormányzójához. A levélben — mint a hitelnyújtó bankok megbízottja — megtiltja, hogy a kormány a Nemzeti Bank alapjaiból további előlegeket vegyen fel és felszólítja a kormányt, hogy a már felvett összegeket haladéktalanul térítse vissza. Visszautasítja azt az ideiglenes pénzügyi tervezetet, amelyet Mironescu dolgozott ki és követeli a végleges tervezet kidolgozását Románia pénzügyi helyzetének ujjaépítése érdekében.

Követeli az adóbeszedés megszigorítását, a késedelmes adózók végrehajtását. Megtiltja a kormánynak, hogy a jövőben különböző pénzalapok rendeltetését megváltoztassa és az eddigi módszert sajnálatosnak és türehetlennek minősíti. Végül a külföldi bankok szindikátusa nevében követeli a kormánytól, hogy a konverziós és a bírói likvidációs törvényeket módosítsa megfelelően.

Egyes lapoknak Auboin Roger francia pénzügyi szakértő által a Banca Nationalához írt levele kapcsán írt cikkére vonatkozólag a pénzügyminiszter a következőket közli: A pénzügyminiszter nem kíván polémiát folytat-

ni, fontosabb számára, hogy a pénzügyi adminisztrációt vezesse. Munkájának eredményeit az egész világ láthatja. Az állam a kormány, hivatalba lépése óta eleget tesz fizetési kötelezettségeinek. Kifizette a tisztviselők és nyugdíjasok illetményeit május hó felére és júniusra, tehát másfél hónapra 1800 millió lejt, kifizette a katonai ellátási és zsold-költségek tulyomó részét, kifizette az egyes miniszteriumok feltétle: ill. szükséges dologi kiadásait, kifizetett a vállalatoknak és szövetkezeteknek a hadseregszállításokra 110 millió lejt és kiutalt a választásokon közreműködő csapatoknak és bíráknak 60 milliót. Kifizetett a brassói repülőgépgyár és a resicai művek munkásainak bérhátralék fejében 32 milliót, előre kifizetett az árvízszújtotta megyék nyugdíjasainak és tisztviselőinek 100 millió lejt és 10 millió árvízsegélyt folyósított. Mindezek a fizetés-teljesítések a javulás kétségbe nem vonható jelei. Ehhez hozzájárul az, hogy a júliusi nyugdíjak kifizetése megkezdődött az egész országban és a júliusi tisztviselői illetményeket a törvényben meghatározott napon pontosan folyósítják. Ezenkívül kifizetett hadseregszállításokra 250 milliót. Ezek a tények, melyek minden hangulatkeltéssel szemben alkalmasak arra, hogy a kormány nyugodtan várja minden jóérezsű állampolgár elismerését.

Személyi harc dul a városi kertészetben

— Az új főkertész a régi főkertész ellen — A gazdasági ügyosztály állásfoglalása —

Az aradi városi kertészetben évek óta folytonosan dúlnak a személyi harcok. Ezek a harcok eredményezték két évvel ezelőtt, hogy a város akkori vezetősége elbocsájtotta állásából Raskoviits István városi főkertészt, akinek terhére semmi komoly vádat beigazolni nem tudtak. A város új főkertészt alkalmazott Schwartz József személyében. Hogy mit produkált az új rezsim a városi kertészetnél, legékebben bizonyítja az a körülmény, hogy a múlt évben az egész város közönségének felháborodására teljesen tönkretették néhány aradi uccában az árnyékot nyújtó fákat. Nemcsak a lombokat, hanem sok helyen még a fák koronáját is lenyírta az irgalmatlan fűrés. Az általános

panaszra azzal mentették magukat a városi kertészet vezetői, hogy a tudatlan napszámok műve volt a vandál pusztítás. Ma, a rekkenő melegben, az égető napsütésben érzik az Orczy-ucca, a Vásártéri-ut és más aradi uccák lakói az árnyékot adó lombok hiányát. A parkok is teljesen elhanyagolt állapotban állottak, mindaddig, amíg a város vezetősége megfelelő módon nem intézkedett.

A volt interimár-bizottság a városi gazdasági hivatal előterjesztésére napidijasként alkalmazta Raskoviits Istvánt, a volt városi főkertészt. A napidijas kertész nyomban neki látott a munkának és rövid idő alatt sikerült majdnem teljesen rendbehozni az elhanyagolt városi parkokat. Ma már régi pompájukban virítanak Arad parkjai. Ahelyett azonban, hogy nyugodtan hagynák dolgozni a kertészt, állandóan folyik az intrika az új főkertész részéről, hogy Raskoviits elbocsátását kieszközölje. Az elmúlt napokban ismét beadvány érkezett az aradi városházára, amelyben Schwartz főkertész a személyzet csökkentéséről beszél és közli, hogy már az első percben tiltakozott Raskoviits felvétele ellen és most is elbocsátását javasolja. A városi gazdasági hivatal, amelynek hatáskörébe a kertészet ügye tartozik — értesülésünk szerint — nem hajlandó eleget tenni ezuttal sem a főkertész ismételt sürgetésének és így Raskoviits továbbra is állásában marad. Mindenestre jó volna azonban, ha véglegesen megszűnne a személyi intrika, mert Arad közönségének egyáltalában nem fontos, kik vezetik a városi kertészetet, csupán egy kívánsága van: hogy a városi parkokat megfelelő módon fenntartsák és ne engedjék tönkretenni a kertészet drága pénzen vásárolt virágait. Ezért, ha tényleg leépítésre kerül a sor a deficittel küzdő városi kertészetben, úgy elsősorban azokat építsék le, akik hozzá nem értésükkel kárt okoztak a városnak.

Erre a jelre szavaz:

Minden igaz magyar!

Merénylettől tartott Bata Tamás

„Mondják uraim, mit tennének, ha én meghalnék?” — Erdőben temették el a tragikus halált halt gyárost — Bata végrendelete — „Likvidálni kell a gyárat, ha nem lehet vele boldogulni”
Eltemették a szerencsétlenül járt cipőkirályt

Zlínból jelentik: Ma délben ment végbe ünnepléses külsőségek között Bata Tamás, a tragikus körülmények között meghalt cseh cipőgyáros temetése. A zlini repülőtéren valóságos repülőtábor állomásozott, körülbelül száznegyven idegen repülőgép érkezett erre az alkalomra a kis csehszlovákiai városba. Az autótábor is impozáns benyomást keltett: kétezerháromezret autó sorakozott egymás mellett, míg valamivel távolabb, egy csoportban kétszázhatvan busz foglalt helyet. A kis csehországi város még nem látott olyan hatalmas embertömeget, mint amilyen Bata Tamás temetésére felvonult. A vasuton több mint harmincezer ember érkezett Zlínbe. A Bata-gyár áruházában ma reggel nyolcezer fehér gallért és tizenhét-ezer fekete nyakkendőt vásároltak.

A temetési szertartás

Pontban déli tizenkét órakor felbugtak a Bata-gyár szirénái és megállott a munka az egész telepen. A sokszemélyi gyászoló közönség a katófalk felé vonult, amelyen Bata Tamás földi maradványai nyugodtak. Mellette, egy másik katófalkon, a szörnyethalt pilóta temete feküdt. Közvetlenül a ravatal mellett állott Jan Bata, az elhunyt mostohafivére, akinek kezébe a gyár vezetése most átment. Szívhez szóló beszédben bucsuztatta el Jan Bata az elhunytat és ismertette az önfeláldozó munkával eltöltött életét. A gyár igazgatói mondtak ezután bucsubeszédet, majd megindult a hatalmas gyászmenet. Elöl Bata Tamás koporsóját vitték, utána ment tizenhat roskadásig megrakott koszoruskocsi, majd a Bata-család tagjai, a pilóta koporsóját vivő kocsi és a végeláthatatlan tömeg haladt. A városháza előtt néhány percre megállott a temetési menet, itt a város koszorúját helyezték el. Ezután a templomhoz vonultak, ahol beszentelték a koporsót. Batát végrendeletében megjelölt kívánságához hiven a Buhakovics felé vezető erdő egyik megjelölt pontján helyezték örök nyugalomra.

Érdekes megemlíteni, hogy Bata már foglalkozott a halál gondolatával és akkor összehívta gyára vezetését és a következőket kérdezte tőlük:

— *Mondják uraim, mit tennének abban az esetben, ha én meghalnék? Ezt a kérdést ugyanis azért vetem fel, mert igen könnyen megtörténhetik, hogy merényletet követnek el ellenem.*

A gyár vezetősége természetesen ezt a kérdést a legalaposabban megtárgyalta és Bata a megbeszélések végén ezt a rövid kijelentést tette üzemei további vezetését illetően:

— *Egy évig vezessék a gyárat az eddigi szellemében és ha ekkor látják, hogy nem lehet vele boldogulni, likvidálják.*

A gyár kapujára egyébként ma kifüg-

Haja úgy hullik, mint őszel a falevél,

ha nem ápolja kellő időben az erre alkalmas szerrel. Ha fésűködés közben haja csomókban marad a fésű fogai között, az annak a jele, hogy haja és fejbőre sürgős és alapos ápolásra szorul.

A felesleges zsír befedi a hajgyökereket, elzárja a táplálástól és ezáltal a haj kihullását okozza.

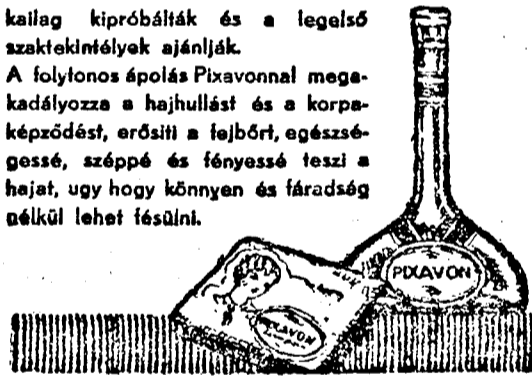
Ennek a hajbetegségnek a neve Seborrhoea és biztosan elhárítható a

PIXAVON Pixavon-Shampoo

állandó használatával.

A PIXAVON-t és a PIXAVON-SHAMPOON-t évtizedek óta klinikailag kipróbálták és a legelső szaktekintélyek ajánlják.

A folytonos ápolás Pixavonnal megakadályozza a hajhullást és a koppeképződést, erősíti a fejbőrt, egészségessé, szépé és fényessé teszi a haját, úgy hogy könnyen és fáradság nélkül lehet fésülni.

gesztették Bata Tamás utolsó munkajegyét. A jegy szerint Bata július tizenegyedikén volt utóljára a gyárban és akkor 6 óra 50 perckor

érkezett meg és 22 óra 59 perckor távozott a telepről.

Az esti jelentések szerint Bata Tamás temetésén hozzávetőlegesen *hetvenezer ember vett részt*. Ma délután felbontották a végrendeletét, amelyben örökösének többek között a következőket mondja:

— *Tartsátok mindig szem előtt, hogy csak a közös érdekében dolgozzatok. Ha csak magatokra gondoltok, úgy elpusztultok.*

Bata Tamás halálának híre a tőzsdéken is éreztette hatását. Különösen a közép-európai tőzsdéken volt érezhető a lanyhulás. A tegnapi nyitáskor a vezető papírok árfolyamai a hétfői zárlat színvonalára alá süllyedtek. A Skoda, a Poldi Acél, a Nemzeti Bank és még sok más papír ára esett és a zárlatig csak részben térültek meg az árfolyamok. A berlini tőzsdén 2-3 százalékos lanyhulás mutatkozott.

Kitűnő pilóta volt Bata Tamás

Az egyik bécsi lap beszélgetést folytatott Vavrecska Hugó, Csehszlovákia volt bécsi követével, aki — mint ismeretes — a tragikus módon elhunyt cipőgyáros végső akarata szerint helyet foglalt a Bata-műveket vezető három tagú direktóriumában. Vavrecska a következő érdekes részleteket mondotta el Bata életéről:

— *Nem hiszem, hogy van olyan pilótája a világnak, aki olyan gyakran repült volna, mint Bata Tamás. Ő maga is elsőrangú pilóta volt. Sokszor mondotta: — Manapság már nincs időnk arra, hogy vonaton utazzunk. Sokszor megtörtént, hogy kora reggel elrepült Londonba, Berlinbe, Zürichbe vagy Belgrádba és ugyanaznap este már otthon volt. Amikor április 22-én a Bata-művek propaganda osztályának főnöke, Hostolecz Ferenc ugyancsak Zlínben lezuhant és szörnyethalt, Bata kijelentette, hogy oly módon kell megszervezni a gyárat, hogy bárkit, bármikor pótolni lehessen.*

Senki helyének nem szabad üresen maradni

— *Nem lehet tudni, melyik pillanatban, melyik munkatársam hal meg — mondotta Bata Tamás — helyének nem szabad üresen maradnia. Velem is bármikor történhetik hasonló eset és akkor pótlás kell az én helyemre is.*

A késő esti órákban újabb részletek érkeztek Zlínből, a cseh cipőkirály temetéséről. A gyászszertartás alatt két repülőraj keringett a városka felett. Jan Bata, az elhunyt mostohafivére emlékbeszédében hangoztatta, hogy Zlínben továbbra is élni fog Bata Tamás, a hatalmas üzemek megalapítójának szelleme. Ezután Csekota főszervező méltatta az elhunyt érdemeit és igazságos jellemét. Pruna József üzemi vezető az üzemi bizottság nevében bucsuztatta Bata Tamást és kijelentette, hogy a munkások mindig hűvek maradnak Bata Tamás szelleméhez.

Ellensége a magyarnak, aki megbontja a magyarság egységét!

Németül beszélő énekes és zenés vigjáték.

Liane Haid, Fritz Schulz, Tala Birel, Szóke Szakál, Huszár Pufi.

Premier ma a Centralban

Jugoszlávia eladja a német jóvátételeit

Belgrádból jelentik: Gyorgyevics jugoszláv pénzügyminiszter beható tárgyalásokat folytat Párisban a francia pénzügyi körökkel a Jugoszláviának járó német jóvátételek eladása kérdésében. Jugoszlávia 200 millió aranyfrankért el akarja adni a neki járó német jóvátételeket. A belgrádi jelentések szerint a tárgyalások kedvező mederbe folynak, úgyhogy minden kilátás megvan a megegyezésre.

KIPRÓBÁLOM AZ URAMAT

Ezer nyaraló égett le New-York nyaraló-negyedében

Játszó gyermekek okozták a tüzkatasztrófiát -- Ötezer nyaraló sebesült meg -- A kabinok közönségének alig volt ideje menekülni

New-Yorkból jelentik: Hatalmas tüzvész pusztított New-York nyaraló-negyedében, a Cooney Island-on, amely egy kis sziget az amerikai metropolis szomszédságában és nyárankint tízezrekre menő tömegek látogatják. A tüzet játszó gyermekek okozták, akik egy csomó papírt meggyújtottak az egyik kabin alatt. A lángok félelmetes gyorsasággal

terjedtek, úgy, hogy a kabinok közönségének alig volt ideje menekülni. Az asszonyok méztelenül szaladtak ki a sziget uccáira, a tüzvész csak a késő éjszakai órákban sikerült eloltani, az eddigi megállapítások szerint ötezer sebesültje van a katasztrófának. Több mint ezer nyaraló égett le, míg kétszáz autó elpusztult. A kár meghaladja az ötmillió dollárt.

Kétszázezer pengő adósság maradt az öngyilkos Bettelheim pesti bankár után

Leltározták a hagyatékot -- Szerencsétlen tőzsdéspekuláció áldozata lett a közismert bankár -- Bőrdöngőkben szállították el vagyonát, amikor elvált Krausz Simitől --

Budapestről jelentik: A budapesti pénzügyi körökben mindenütt nagy meglepetést és megdöbbenést váltott ki az a megrendítő tragédia, amelynek Bettelheim Mór budapesti bankár lett az áldozata. Eleinte az öngyilkosság okát családi motívumokban keresték s különösképpen azzal indokolták, hogy a bankár szerencsétlen, beteg huga szenvedéseit nem nézhette tovább. Most már bizonyossá vált, hogy Bettelheim bankár hatalmas vagyonát részvényekben elspekulálta és a tőzsdén elvesztette. Bankházának csekély összegű letétjeit is kénytelen volt mobilizálni, hogy elkerülje a végső bajt, azonban így is leküzdhetetlen gondjai voltak, amelyekkel nem tudott többé megbirkózni és ezért a halált választotta.

Bankkörökben őszinte megdöbbenést keltett az a tény, hogy Bettelheim nem tárta fel egyetlen barátja előtt sem helyzetét, pedig nagyon jól tudhatta, hogy szívesen segítettek volna rajta már azért is, mert Bettelheim Mór rendkívül nagy szolgálatokat tett a budapesti értékpiacon. A budapesti pénzügyvilág egyik kiemelkedő személyisége ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy ha Bettelheim, aki egyike volt legjobb barátainak, szól neki vagy akármelyik más barátjának, szó nélkül elsimitották volna az ügyet. Sokkal nagyobb válságot is elsimitottak már — a bankár kijelentése szerint — a tőzsdépiacra anélkül, hogy bárki tudomást szerzett volna a dologról.

A nyilatkozat további során elmondja a neves bankár, hogy Bettelheim Mór, amikor Krausz Simontól elvált, két és fél millió pengő

készpénzt vett át. A pénzt ezrekben és százakban számolták le kezeihez és hatalmas kofferekben vitték el Krausz Simon bankházából. Barátai ekkor figyelmeztették, hogy ne kezdjen semmiféle tranzakcióba, hiszen hatalmas vagyonának kamataiból is fényesen megélhet növérevel. Bettelheim azonban nem hallgatott rájuk, nagy részvénytranzakciókat csinált, amelyeken végül is rajtavesztett. A tragikus véget ért bankár karakterére jellemző, hogy előbb megvárta, hogy nővére meghalt-e és csak azután vetett véget életének, amikor biztos volt benne, hogy nővérenek többé nem lehet szüksége rá.

A Bettelheim bankház egyetlen örököse Krausz Ernő budapesti textilnagykereskedő, aki a szerencsétlen Bettelheim Mór sógora volt. Ő és két gyermeke az örökösei annak a hagyatékának, amit ma kezdtek leltározni. A leltározás hatalmas munkát igényel és előreláthatóan több napig fog eltartani. Az egyik szobában — ahol Bettelheim elkövette végzetes tettet — még mindig látható a megvalvadt vértócsa. Eddig összesen 2700 könyvet, 67 képet, közöttük egy Munkácsyt, 12 perzsaszöveget, sok ezüstneműt, csupán *ékszert nem találtak*, mert azt Bettelheim már régebben értékesítette. *A hagyaték az eddigi jelek szerint erősen passzív*, úgy, hogy az örökösök valószínűleg semmit sem örököltek Bettelheimtől. Az elhunyt bankár tartozásai meghaladják a 200.000 pengőt, míg aktívaként csupán a lakásban található értékek szerepelnek, amelyek a mai viszonyok mellett nem igen találhatnak egyhamar gazdát.

Színház — Irodalom — Művészet

SZEDŐ MIKLÓS

a szegedi színház igazgatója

Pályázat nélkül nyerte el a színházat. — Lábas Juci a primadonna

Szegedről jelentik: Szeged város színházi bizottsága két napi tárgyalás után, szerdán délután rendkívül érdekes határozott hozott. Ugy döntött a bizottság, hogy nem hosszabbítja meg az eddigi igazgatónak, dr. Görög Sándornak a szerződését, hanem pályázat mellőzésével, dr. Szedő Miklóst bizza meg a jövő esztendőre a szegedi színház vezetésével. Ezzel a megoldással egyidejűleg a primadonnakérdés is eldőlt, miután — mint ismeretes, — Szedő Miklósnak Lábas Juci a felesége és így előreláthatólag ő lesz a szegedi színház jövő évi primadonnája is. A bizottság döntésének indokolása szerint, Görög Sándornak nagy adósságai vannak és a bizottság álláspontja szerint, nem tudta volna ilyen súlyos tehertétellel megkezdni az új szezont. Rövidesen meg is kezdődnek már Szedő és a város között a szerződési tárgyalások.

MEGJELENT

a Mezőgazdasági adósságok orvoslásáról (konverzióról) szóló törvény

Végrehajtási utasítása.

Írták:
Dr. Gáspár Gyula és
Dr. Váradi Ödön
teljes román szöveggel, magyar fordítással és magyarázatokkal.
Ara: 50.— lej.
Kapható: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

* A nyári szezont legértékesebb programja a Bajor-esték látogatása. Erdély minden nagyobb városában tomboló siker fogadta Európa legnagyobb színésznőjét, Bajor Gizit és a briliáns tehetségű Cs. Aczél Ilonát. Az utóbbi évtizedben aligha kínálkozott alkalom Aradon a színház igazgatósága által behirdetett kultúresemény végigszemlélésére. Tizenkilencedikén a Husvét-i vakáció-ban önmagát mulja felül Bajor Gizi és Cs. Aczél Ilona. Az erdélyi sajtóorgánumok sorra a legteljesebb elismerés hangján írják a vendégművészek teljesítményeiről. Huszadikán a Porcellán és huszonegyedikén az Azra vezetésében mutatkozik be Arad közönségének a két vendég. A színházi pénztárnál már most óriási az érdeklődés. A legtöbbben már két, sőt igen sok esetben mind a három előadásra biztosítja a közönség belépőjegyét. Aki részese akar lenni ennek a kultúreseménynek, ne gondolkozzon sokáig, hanem váltsa meg jegyét. Kilencven lejtől tizenöt lejig felejtethetlen élményt szerez magának.

* A nagy orvosfeltehető ünneplése. Az Orvosképzés júniusi ünnepi száma Robert Kochnak van szentelve. A hatalmas szám egy vaskos könyv, 300 oldal. A budapesti egyetem tanárai írják. Felöleli az orvostudomány minden ágát, a legújabb kutatásokat és eredményeket. A füzet ára külön 150 lej. Az Orvosképzés előfizetése egész évre 500 lej. Lepage-nál, Kolozsvár. Az áprilisi két szám külön 120 lej. Kérje az eddig megjelent összes számokat, Lepage-tól, Kolozsvár, 250 lej utánvétellel. Mutatóvényszám (1931. december) 20 lej. Lepage-nál, Kolozsvár.

* Ki a világ legnagyobb írója? Galsworthy. a Pen Club elnöke. A Forsyte Saga az új kor legnagyobb regényalkotása. Most megjelent kötete a „Forsyte börtén.” Mesteri alkotás, méltó az előbbiekhöz. Füzve 150 lej, vászonkötésben 210 lej, minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál, Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérje Galsworthy összes műveinek jegyzékét, Lepage-tól.

FATELEP

céljaira alkalmas területet, esetleg lakással bérbevennek. Ajánlatokat „Fatelep” feligére az Aradi Közlöny kiadóháza kéri.

* A színház igazgatósága férfi-jegyszedőket keres. Jelentkezni Schauer titkárnál, volt Flórián-uca 39. délután 3—4-ig. Egyben közli az igazgatóság, hogy az eddigi szabadjegyek érvénytelenek. A szabadjegyre jogosultak mielőbb jelentkezzenek a színház pénztáránál, ahol új szabadjegyeket átvehetik.

* Yvette Guilbert, Deval és Pagnol: a becsületrend lovagjai. A francia művészvilág három nemzetközi híri kiválóságát tüntették ki most a becsületrend lovagi címével. Az egyikük Yvette Guilbert, a nagy chanson-énekesnő, aki pályáját sikamlós kis dolgok éneklésével kezdte, a filmnél folytatta és aki ma közbecsülésben álló matrónája a párisi színpadoknak. Olykor még most is fellép: különféle ciklusokat rendez: templomi dalestéken, régi népdalok bemutatóján szerepel még néha „az isteni Yvette”. A becsületrend másik új lovagja Jacques Deval, az ismert író, akinek több darabját játszották Aradon is. A harmadik Marcel Pagnol, a fiatal francia író, a Topáz és a Marius című nagy sikert aratót drámák szerzője.

* Galsworthy új librettót ír a Carmenhez. Galsworthy, mint Londonból jelentik, elhatározta, hogy egy új Carmen-t ír. Helyesebben: a Carmen című operát, a mese és a szereplők épségben tartásával, a maga művészi ízlése és elgondolása szerint újírja.

* A mi tragédiánk: az ember örök és nagy tragédiája. Madách Imre, a magyarság legnagyobb lángelméje, örök értékű mesterművében írta meg az ember és az emberiség tragédiáját. Ennek a műnek egyik legszebb kiadása az a miniatűr kiadás, amelyet a nagy író jubileumára a Lepage-könyvkereskedés adott ki. A mű 215 oldal és az emberiség örök bölcsességeit tartalmazza, úgy, hogy minden magyar generáció élvezettel és tanulsággal olvashatja, akárcsak a bibliát. A könyv ára 40 lej. Küldje be bélyegben Lepage-nak, Cluj és portómentesen kapja, vagy kérje utánvétellel. Kérjen prospektust.

* Athenaeum Almanach 1931. A magyar irodalomnak ugyyszólván keresztmetszetét nyújtja az Athenaeum Almanachja, amely Karinthy, Heltai, Zilahy, Móricz, Krudy műveiből ad szemelvényeket és Lengyel, Földi, Bibó, Szomory, Babits, Nemirovszky, Haukland, Szántó, stb. műveit is felöleli. 6 mélynyomású műmelléklettel, 160 oldalon. Az Almanach bolti ára 1.50 pengő volna, de a megmaradt példányokat a kiadó jóvoltából 20 lej portókötséggel ellenében, díjmentesen küldi meg a Lepage-könyvkereskedés, Kolozsvár.

* Mi az üzleti siker titka Romániában? A nyelvtudás és a helyes levelezés. Voina tanárnak van egy olyan könyve, amelynek alapján azok is jó román leveleket tudnak írni, akik egyébként nem tudják a nyelvet perféktül. A könyv címe: Román kereskedelmi levelezés. Igen sok levélformulát, az összes előfordulható kifejezéseket román és magyar nyelven, megfelelő magyarzatokkal, továbbá számos mintát és egy kivonatos levelezési szótárt is tartalmaz. A 159 oldalas könyv, amely minden iparosnak, kereskedőnek gazdának és tisztviselőnek nélkülözhetetlen, 60 lej, a kiadó Lepage könyvkereskedésnél, Kolozsvár. Küldjön bélyegben 60 lejt Lepage-nak, Cluj és Lepage a könyvet portómentesen küldi, De kérheti utánvétellel is.

CORSO MOZGO mai műsor! Nyitott tétő! Mester-séges hűtés! Kell-e mes a hűtősterem!

KICSERELEM A FELESEMEM!

Cupa kacsás, ANNY ONDRA legmulatságosabb filmje
FÉLIX BRESSART és SIEGFRIED ARNO-val
Ma utoljára!

JÖN! 100.000 szereplő! VILÁGSZENZÁCIO!
SODOMA és GOMORA!

hangos filmváltozata!

Hatalmas pazar rendezés. A világ legdrágább felvétele.

MEGFOJTOTTA,

megsütötte és megette ujszülött gyermekét egy anya

Miskolcraól jelentik: Ma állott a bíróság előtt Karicska Mosolygó Etel harminc éves miskolci leány, akit azzal vádoltak, hogy ujszülött gyermekét megfojtotta, megsütötte, majd ötéves gyermekével együtt elfogyasztotta. A leány a csendőrségen is bevallotta szörnyű tetteit, amelyet ma a bíróság előtt erősített meg. A bíróság elrendelte elmeállapotának megvizsgálását.

nagy előnye van a

PEBECO
FOGPASZTANAK

1. Megóvja a fogak ragyogó fehérségét és egészségét.
2. Semlegesíti a káros szájízvet.
3. Ujdiófog hat és megszünteti a kellemetlen szájízvet. Emellett teljesen ártalmatlan.

Öngyilkos akart lenni

egy aradi nyugdíjas, mert illetménye helyett adónyugtákat kap

A kiméretlen adóbejárási rendszer katasztrófális helyzetbe sodorja a nyugdíjasokat — Megnyugtató kijelentések a pénzügyigazgatóságtól. Nyugdíjsökkentést határoztak el Bucurestiben

A pénzügyminiszter néhány nappal ezelőtt rendeletet küldött az aradi pénzügyigazgatósághoz, amelyben utasította, hogy a nyugdíjilletmények kifizetésénél minden hátralékos adóösszeget levonásba kell hozni. A rendelet szerint a miniszterium nincs tekintettel arra, hogy a nyugdíjasokkal szemben hány hónapi illetménnyel maradt hátralékban, a lényeg az, hogy **nyugdíjas nem lehet hátralékban adójával és azt az utolsó bányáig ki kell egyenlítenie.** Csak ebben az esetben kapja meg júliusi illetményét. Ennek a szigorú miniszteri utasításnak az

eredménye lett az a kétségbeesett hangulat, amely urrá lett az anélkül is elkeseredett nyugdíjasok lelkén. Az egyes adóhivatalokban megjelent nyugdíjasok kétségbeesetten vették tudomásul, hogy a június havi illetményeikből **levonásra előirányozták a hátralékban levő elmúlt évi adóikat is, tekintet nélkül arra, hogy kaptak-e nyugdíjat, vagy sem.** Ma délelőtt az egyik adóhivatalban majdnem tragédiát okozott ez a rendelet. Egy Aradon általánosan ismert és közbecsülésben álló diplomás nyugdíjas nyugdíjhátralékát vezette rá a nyugta hát-

lapjára az adóhivatali tisztviselő, aki a rendelet szem előtt tartásával pontosan számfejtette az elmúlt évi adóhátralékot is. Erre az évre hat hónapi adót vetett ki levonás céljából, úgy hogy mire a hátralékos adót összeadta, kiderült, hogy **annak összege nagyobb a folyósítandó nyugdíjösszegeknél.** Tehát a nyugdíjas erre a hónapra semmit sem kap, sőt még néhány száz lejjele adása is maradt az államnak.

A megállapítás után a diplomás nyugdíjas kétségbeesve jelentette ki, hogy ha a pénzügyigazgatóság valóban szószerint értelmezi a miniszteri rendeletet és az egész júliusi illetményt levonja adóhátralék címén, **öngyilkoságot követ el.**

Tekintettel arra, hogy a nyugdíjasok ezreit érdekli ez a kérdés, beszélgetést folytatunk Endrődy Sándorral, a nyugdíjgyosztály vezetőjével, aki a következőket mondotta:

— Tény, hogy a miniszteri rendelet alapján az adóhivatalok levonás céljából fektüntenek minden nyugdíjasnál a teljes hátralékban levő adóösszeget. A nyugdíjak számfejtésénél

KIPRÓBÁLOM AZ URAMAT

Felmentő ítéletet hozott

az aradi törvényszék két nagyszabású szeszkihágási ügyben és törölte a hetven millió lejen felüli bírságot

A pénzügyi hatóságok súlyos formai hibája a Polacsek-féle ügyben — Tévesen felvett jegyzőkönyv — Kozma Albertet és társait szintén felmentették —

Az aradi törvényszék dr. Orezeanu—Constantinescu-tanácsa ma hirdetett ítéletet Polacsek Miksa gurahonci szeszgyáros és társai emlékezetes szeszügyében. A vád szerint a gurahonci szeszgyárból adózatlan szeszt hoztak forgalomba és ezáltal többmillió lejes kárt okoztak az államnak. Az ügyben szereplő vádlottakra a pénzügyminiszterium 31 millió lej bírságot rótt ki, a bírság ellen az ügyben szereplők fellebbezéssel éltek, amelyeket az aradi törvényszék Pop Sándor dr. védő kérelmére egyesítve tárgyalta le. Néhány nappal ezelőtt fejezte be az érdemi tárgyalást a törvényszék és az ügyben ma hirdetett ítéletet. Az ítéletben helyt adtak Pop Sándor dr. védő előterjesztésének és a jegyzőkönyv felvételénél megállapítást nyert, hogy

a pénzügyi hatóságok súlyos formai hibákat követtek el.

A szeszgyáros aláírása ugyanis csak az egyik jegyzőkönyven valódi, míg a többi összes jegyzőkönyveken szereplő aláírás csupán másolat. Ezzel szemben a törvény előírja, hogy a kihágási jegyzőkönyveknél minden példányon a fél sajátkezű aláírásának kell szerepelnie. Ezen az alapon a törvényszék helyt adott a fellebbezéseknek,

felmentette a vádlottakat az ellenük felhozott vád alól s egyben törölte a 31 milliós bírság összegét is.

A másik érdekes szeszügy Kozma Albert, Stein Sándor, Augenstein, valamint Spieszny Károly pénzügyi tisztviselő emlékezetes kihágási ügye volt. A vád szerint Kozma Albert nagyobb mennyiségű adózatlan szeszt adott el s amidőn a vizsgálat a visszaélések felderítésére megindult, azok a szállító-jegyzékek,

amelyeket Spieszny Károly ellenőrzött, a postán eltűntek és nem érkeztek meg az aradi pénzügyigazgatósághoz. Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelő vezette le a nyomozást és a felvett jegyzőkönyv alapján a pénzügyminiszterium 39 millió 491.042 lej pénzbírságot rótt ki az ügyben szereplőkre. Az első főtárgyalás alkalmával Pop Sándor dr. védő, Kozma Albert nevében előterjesztést tett oly értelemben, hogy **a felvett jegyzőkönyvek adatai nem mindenben fedik a valóságot.**

Mielőtt azonban a törvényszék rendelkezése a vizsgálóbíró új nyomozást vezetett volna be, Kozma Albert visszavonta a bejelentést és így az ügyet érdemi tárgyalásra tüzte ki a törvényszék. A folytatólagos főtárgyalás alkalmával a szállítójegyek alapján Pop Sándor dr. védő bebizonyította, hogy a felvett jegyzőkönyvekben két és fél vagon szeszrel több van feltüntetve, mint amennyit Kozma Albert valóban leszállított. Ezt a tényt Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelő is elismerte és így a védelem ezen az alapon kérte az ügyben szereplők felmentését és a bírság törlesztését. A Moldovan—Ciorapciu-tanács ma hirdette ki az ítéletet, mely helyt adott a fellebbezésnek és

felmentette Kozma Albertet és társait az ellenük felhozott vádak alól s egyben törölte a kirótt 39 és fél millió lejes bírságot is.

A törvényszék indoklásában kimondotta, hogy a pénzügyigazgatóság által felvett jegyzőkönyv adatai tévesek, amelynek utólagos javításához nem járult hozzá s mivel ezt a pénzügyi hatóság közegei is elismerték, a vádlottakat felmentették az ellenük felhozott vádak alól.

Németül beszélő énekes és zenés vigjáték.

Liane Haid, Fritz Schulz, Tala Birel, Szóke Szakál, Huszár Pufi.

Premier ma a Centralban

azonban a pénzügyigazgatóság a leghumánusabban jár el. Ugyanis az elmúlt évi adóhátralékból semmit, az idei adókból pedig csak a globális adót vonjuk le és csakis azokra a hónapokra, amelyekre az illető nyugdíjas valóban megkapta a nyugdíjilletményét. Semmi féle más adót a nyugdíjból levonásba nem hozunk, így tehát a nyugdíjasoknak **nem kell félniük attól, ha az adóhivatalok a rendelethez híven az adóhátralék teljes összegét irányozzák elő levonás céljából.**

Bucurestiből érkezett jelentések szerint különben tegnap fejeződtek be azok a tárgyalások, amelyek az új nyugdíjmegállapításokra vonatkoztak. A tárgyalásokon Crisan György dr. pénzügyi alminiszter vett részt és a tárgyalások eredményeképp hatályon kívül helyezték a Iorga-kormányzatnak azt az ismeretes minisztertanácsi jegyzőkönyvét, amely lényegesen csökkentette a nyugdíjakat.

A pénzügyminiszterium a nyugdíjasokat négy osztályba sorozta, amelyekben a levonásokat a következőképpen állapították meg:

Az első kategóriában a nyugdíjak 2000 lejig érintetlenül maradnak, míg 2000 lejtől 8000 lejig 33 százalék a levonás. Nyolcezer lejtől felfelé a levonás 1200 lej és 10 százalék. A második kategóriában a levonásmentes minimum 1840 lej, 1840 lejtől 7600 lejig a levonás 33 százalék, ezenfelül 1200 lej és 10 százalék. A harmadik kategóriában 1700 lej a levonásmentes minimum, 1700 és 8600 lej között 33 százalék a levonás, azonfelül 1200 lej és 10 százalék. A negyedik kategóriában a levonásmentes minimum 1500 lej, 1500 lej és 6000 lej között a levonás 33 százalék, azonfelül 1200 lej és 10 százalék. A határozat értelmében ez a levonás július elsejéig visszaható erővel lép életbe.

Itt írjuk meg, hogy Aradon a holnapi, nértéki napon a K és L betűs nyugdíjasok illetményei kerülnek folyósításra.

LEGUJABB

Vámháboru tört ki

Magyarország és Ausztria között

Az osztrák bizottság a magyarok propozícióját visszautasította --- Ma éjjel megszűnt az egyezményes viszony a két ország között

Bécsi tudósítónk éjjel 3 órakor jelenti telefonon: Ma éjjel a Bécsbe kiküldött magyar delegáció, amelynek feladata az volt, hogy az Ausztria és Magyarország között lejáró kereskedelmi szerződéseket megújítsa, a tárgyalásait megszakította. Miután az osztrák és a magyar bizottság közt megállapodás ezuttal nem jött létre július 15-én szerződés nélküli állapot lépett életbe a két ország között. A magyar delegáció több propozíciót tett egy modus vivendi létrehozatalára, amely az áruforgalmat szabályozná. Az osztrákok a javaslatot nem fogadták el, hanem ragaszkodtak ahhoz, hogy a magyarok az árucserénél egy általuk megállapított árumennyiséget vegyenek át. A magyar delegáció azt ajánlotta, hogy árucseret forgalom létesüljön egy szigorú kompenzációs elv alapján, provizórikus formában.

Az osztrákok ezt sem fogadták el, azután a magyarok további kibontakozás lehetőségét keresték és azt a gondolatot vetették fel, hogy biztosítsa a két állam egymásnak a megkötendő szerződéseknél a legtöbb kedvezmény formáját. Az osztrák bizottság ezt is elutasította. Az egyetlen eredmény, amelyet a tárgyalások folyamán elértek, az volt, hogy a fizetési forgalomra vonatkozó egyezményt, augusztus 15-ig meghosszabbították. Amikor a tárgyalások sikertelennek látszottak, a magyar delegáció vezetője kijelentette, hogy nagyon sajnálja, hogy Ausztria idézte elő hajthatatlanságával a szerződésen kívüli állapotot, ami a gyakorlatban vámháborút jelent. A magyar delegáció a jövő hét elején Budapesten tartandó tárgyalásokra hívta meg az osztrákokat, akik azonban meghívást nem fogadták el, de a végleges válaszadásra péntek délig kértek haladékot.

Kánikulában a legüditőbb hatású lesz

Bajor Gizi és Cs. Aczél Ilona

vendégjátéka

19-én: Husvéti vakáció 20-án: Porcellán 21-én: AZRA

A pénztár már rendelkezésére áll.

A rendőrség előtt az aradi aszfaltlopás

A vevő nem tudta, hogy az aszfalt honnan származik

A városi mérnöki hivatal ma küldte át az aradi rendőrségnek az aradi aszfaltlopás ügyében elkészített jelentését. Mint az Aradi Közlöny megírta, az elmúlt napokban különös lopás történt Aradon, két mikalakai parasztember egyszerűen megállt szekerekkel, világs nappal az egyik uccában, ahol az utjavítások miatt felszedték az aszfaltot, megakarták a két szekeret és elhajtott. Másnap tetek jelentést a szokatlan esetről az aradi mérnöki hivatalnak, amely megállapította magánnyomozása során, hogy egy mikalakai korcsmárosnak adták el a lopott aszfaltot, amelyből kuglipályát csináltak.

A mérnöki hivatal jelentése szerint a lopás a Fábán László-uccában történt, ahol a két kocsi aszfaltot Blaj Mitru és Pescan Mitri mikalakai parasztemberek követték el. A kocsit-burkolatot Lachmann Ferenc mikalakai korcsmárosnak adták el 1500 lejért. A korcsmárosnak azt mondták, hogy Gyorokról hozták az aszfaltot, úgyhogy annak fogalma sem volt arról milyen uton jutott hozzá a két eladó az anyaghoz. A jelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást.

— Kerékpárlopás. Albert István világosi lakos ma délelőtt feljelentést tett a központi rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopta az aradi motorállomáson „Siria 16”-os rendszámú kerékpárját. A rendőrség a kerékpártolvaj kézrekerítésére bevezette a nyomozást.

— Vakmerő lopás Aradon. Ma délelőtt megjelent az aradi rendőrségen Dankó Lajos Gyár-ucca 10. szám alatti lakos, ahol ismeretlen tettesek ellen tett feljelentést, akik lakásáról mintegy 1200 lej értékűt képviselő ruhanezüstet loptak el. Az ügyben bevezették a vizsgálatot.

— Súlyos ítélet egy jugoszláv kémkedési perben. Belgrádból jelentik: Az államvédelmi bíróság újabb állítólagos kémkedési ügyet tárgyalt, amelynek magyar állampolgár vádlottja is volt Majtán András személyében. Majtánt a bíróság bűnösnek találta és nyolcévi kényszermunkára ítélt. A többi vádlottak közül Ratkovics Jovát nyolc évi kényszermunkára, Takács Józsefet kétévi börtönre, további három vádlottat pedig egytől négy évig terjedő szabadságvesztésre írték. Három vádlottat a bíróság felmentett.

— Öngyilkos tisztiszlaga. Marosvásárhelyről jelentik: Matencio Andrei tisztiszlaga, aki az egyik tüzértiszthez volt beosztva, gazdája pénzéből kétezer lejt elköltött. Gazdája megfenyegette, hogy nem engedi szabadságra és leszerelése elé is akadályokat gördít. A katona ezt annyira szívére vette, hogy szolgálati fegyverével föbelőtte magát. Meghalt.

— Az ügyészség felfolyamodást jelentett be Littkéné szabadlábrahelyezése ellen. Budapestről jelentik: Littke Kázmé né ügyében ma újabb érdekes fordulat állott be. Mint ismeretes, a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte a Ruttkay Gábor koronaőr-százados meggyilkolásával vádolt uriaszonyt. Az ügyészség felebbezést jelentett be ez ellen, mire a vádtanács helybenhagyta a vizsgálóbírói döntést. Az ügyészség ma terjedelmes beadványt intézett a budapesti Táblához, amelyben kérte a vádtanácsi határozat megsemmisítését, azon a címen, hogy az törvénytelen volt. A vádtanácsnak, — mondja a beadvány — nem állott jogában megszüntetni a vizsgálati fogságot. Kéri a Táblát, rendelje el Littkéné fogvaartását.

— Elhagyott csecsemőt találtak Aradon. Ma délelőtt jelentették az aradi állomási rendőrségnek, hogy az állomás közelében, a járókelők egy csecsemőt találtak. A rendőrség részéről egy detektív ment ki a helyszínre, akinek intézkedésére a talált újszülöttet beszállították a lencsházba. A csecsemő anyjának felkutatására megindult a vizsgálat.

Schuller József fogászati rendelőjét a Minorita-palotába helyezte át. 2146

FILM KÖZLÖNY

Kipróbálom az uramat!...

Filmkomédia bemutatója a Central-mozgóban

A francia bohózatok hamisítatlan könyvedségét, charme-ját viseli magán a „Meine Cousine aus Warschau” című gördülékeny, vonzó felépítésű és ötletesen kidolgozott film, amely „Kipróbálom az uramat” címen fut a Central-mozgó új műsorán. Európa valamennyi metropolisában hangos sikerek mellett, hetekig, sőt hónapokig játszották azt a szívből kacagtató, finom helyzetkomikummal és groteszk jelenet-beállításokkal teletűzdelt vígjátékot, amely a német filmgyártás egyik legjobban bevált produktuma. Lassanként beigazolódott ugyanis, hogy a mai pénzgondokkal teli, súlyos válságokkal küzdő világban az emberek legnagyobb része nem szeret, sőt nem akar komoly problémákkal, mélyebben szántó lelki motívumokkal foglalkozni, ha szórakozni megy a moziba. A „Meine Cousine aus Warschau” nagy közönségsikere százezreknél többet igazolja ezt a megállapítást.

A szüzsé maga ötletes, szellemes és szórakoztató. A modern, gazdag, fiatal asszony már-már unalmassá vált családi háromszögébe betoppan a varsói unokanővér, akit azért hív meg magához, hogy kipróbálja a férjét, mennyire szereti őt. Ha a férj nem állja ki a próbát, ott van kéznél a csinos festőművész-szerető, akivel elveteti magát. A próbát azonban a házibarat nem állja ki és beleszeret — bármennyire is vonakodik tőle. — a szépséges cousineba. Nagyon sok kacagtató jelenet, ötletesen beállított helyzetkomikum származik a „kísérletezések”-ből, míg minden jól végződik. A szereplők valamennyien egy-egy kabinetalakítást produkálnak. A címszerepet a legnépszerűbb német filmprimadonna: Liane Haid alakítja, a tőle megszokott kecsességgel, lebilincselő temperamentummal. A fiatal asszony szerepében Tala Birell, Greta Garbo II. nyújt decens, vonzó alakítást. Fritz Schultz, mint festőművész a megszokott, vidám bonvivánfigura. A férfiszereplők közül mindenesetre a két magyar karakter-komikusé a pálma. Amit Szőke Szakáll és Huszár Puffy, ez a két istenáldotta, kiváló mulattató nyújt ebben a filmben, az utólagos len és utánozhatatlan. Mindent egybevetve, a „Kipróbálom az uramat” egyike a szezon leg-sikerültebb vígjátékainak, úgy a szereplőket, mint a rendezést tekintve.

— Lebélyegezetlen kenyeret találtak egy aradi péknél. Az aradi központi rendőrség a mai nap folyamán több aradi pékmesternél razziaát tartott. A razzia során a detektívek Floruta Lajos aradi pékmesternél több olyan kenyeret találtak, amelyre nem volt felragasztva a kötelező bélyeg. Az esetről azonnal jegyzőkönyvet vettek fel, amelynek alapján Floruta Lajos ellen megindítják az eljárást.

— „Ha vannak emberek, akik azt állítják, hogy már évek óta szenvednek korpaképződésben, anélkül, hogy az ártana nekik, akkor azok — nyugta előtt dicsérik a napot.” Ez a kijelentés a hajápolás egy híres specialistájától származik. A fej-korpa az előhírnöke a hajhullásnak, amelyet meg lehet akadályozni a „Pixavon”-nal való rendszeres ápolással.

— A fogak ellenségei. Elégtelen fogtisztítás esetén ételdarabocskák maradnak a foghézagokban. Millió számra menő gomba és betegségszira üti fel tanyáját ezekben az ételmaradékokban. Ennek következménye a rothadás és a szájsav keletkezése. A fogak eme ellenségeinek leghatásosabb ellenszere a Pebeco-fogpaszta.

— Dr. Lakatos szanatóriuma. Baden bei Wien, a nyári idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényező, — külön szívosztály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Látogatás a mexicói császártragédia

Bécsben él a 75 éves Schulzer Betty, egyik tanujánál aki kisleány korában átélte Miksa császár tragédiáját — A tér, ahol a császárt megölték — Véres kövek

Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójától. A Lichtensteinstrasse egy kis lakásában szomorú özvegyasszony lakik. Schulzer Betty, Julius Schulzer udvari karmester és komponista özvegye. Az öreg hölgy most ünnepelte 75-ik születésnapját, teljes testi és szellemi frissességben. Schulzer Betty nevelt leánya volt Biachinak, a híres olasz muzsikusként, Verdi tanítványának, aki Miksa császár queretari udvari színházát igazgatta. Betty 10 esztendőskorában tanuja volt a mexicói forradalomnak, amelyben Miksa császárt meggyilkolták. Az öreg hölgy még ma is igen élénk, mozgékony. Hádárva beszél, németet és olaszt keverve, hogy minél gyorsabban és minél klasszikusabban tudja kifejezni azt, amit akar. Biachit Ferrara mellett Verdi fedezte fel. Erces basszushangja annyira megragadta a mestert, hogy magával vitte és leszerződött a milánói Scalahoz. Biachi itt sikert-sikerre halmozott, úgy hogy még egészen fiatal korában meghívták Newyorkba. A hajóuton megismerkedett Henriette Schulzer bécsi énekesnővel, akit rövid idő múlva Amerikában feleségül vett. Biachi nővére Klingenstein bécsi bankárhoz ment nőül és ebből a házasságból született Betty, 1857-ben. Nyolc hónapos korában azonban elvesztette anyját és atyja,

mint Miksa császár udvari bankárja, követte urát Mexicóba.

A csecsemőt Biachikék vették magukhoz és ők is nevelték. Hosszu évekkel később, amikor Ismét visszatértek Európába, Betty férjhez ment nagybátyjához, Schulzer karmesterhez. Betty valamikor szintén színésznő volt, Strampfernek, a híres leégett Ringtheater igazgatójának volt tanítványa, majd később irodalommal kezdett foglalkozni és egypár egészen finoman

Az aradi fogház börtönőrének inzultálásával vádoltak egy aradi hírlapíró

Ítéletet hirdetett az aradi törvényszék

Az aradi törvényszék, mint az Aradi Közlöny megírta, vádat emelt Balla Károly aradi hírlapíró ellen, hatósági közeg elleni erőszak címén. Az aradi törvényszék Constantinescu—Alexandrescu-tanácsa ma tartotta ebben az ügyben a folytatólagos főtárgyalást és kihallgatta a hírlapíró által megnevezett tanukat. A tanuk, Gherman Dante dr., Kalmár János dr., Timár Andor dr. és Weinberger János, mint szemtanuk adták elő a tényállást és a tanúkihallgatás közben már élénk nézeteltérés támadt a védő és a vádat képviselő főügyész között. A tanúkihallgatások után a perbeszédre került a sor. Gherman Dante dr. mesterien felépített védőbeszédében mutatott rá a vád tartatlanságára és beigazolta, hogy az inzultus nem oly módon történt, mint ahogy azt a vádirat előadta.

Ezután a főügyész mondotta el vádbeszédét, amelyben erős kijelentésekkel a maximális büntetés kirovását kérte a törvényszéktől. Utána ismét a védő beszélt, aki replikázott a vád képviselőjének elhangzott kijelentéseire. A törvényszék hosszas tanácskozás után hirdette ki az ítéletet, amelyben Balla Károlyt felmentette a hatóság elleni erőszak vádjáról és csupán sértésben mondotta ki bűnösnek és ezért 3 ezer lej pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a hírlapíró felebbezést jelentett be a temesvári táblához.

E jelben győzünk:

A választásokon!

megírt könyve jelent meg.

— A mexicói eseményekre egészen világosan emlékszem — mondja Schulzerné. — Eredetileg úgy volt, hogy intézetbe adnak, de az olaszok nagyon babonásak és nevelőszülei meg voltak győződve róla, hogy én szerencsét hozok nekik. Így hát legnagyobb örömmre velük maradhattam. Miat 10 esztendőskorom majdnem minden este ott voltam a mexicói udvari operaház előadásán és mert még egészen kicsi voltam, mindig párnát tettem alá. Az udvari páholy éppen fölöttem volt, úgy hogy sokszor volt alkalmam látni a császárt és feleségét. Miksa mindig mosolygott, mindig kedves volt és barátságos és akárcsak a felesége, igen nagy zenebarát. Sarolta császárné azonban már akkor is állandóan komor és zárkózott volt. Hallottam, amint egyszer Herzfeld, az udvari orvos azt mondta nevelőapámnak:

— Én nem tudom, mi van a császárnéval. Néha órákig mered maga elé és ilyenkor még a császár kérdéseire sem válaszol.

Miksa császár kitünteteti Verdit

— A queretari operában világhírű művészek léptek fel. Aki abban a korban csak valamit is számított, mind meghívást kapott Mexicóba. Emlékszem, milyen forró sikere volt Peraltának, a vak koloratúrekesnek a Tra-

viatában. Verdi operáit különben is nagyon sokra becsülték Mexicóban és Miksa magas kitüntetést is adományozott a Maestrónak, mely még ma is látható a milánói Verdi-muzeumban. Általában családomra vonatkozó sok nagyon érdekes emlék lehet ott találni.

— És hogyan következett be a tragédia?

A tragédia lefolyása

— Ugy csapott le, mint derült égből a villám. Habár valószínű volt első perctől fogva, hogy az idegen uralkodó rezsimje nem életképes, a forradalom híre mégis megdöbbentette és megrázta az európaiakat. Bazinine, francia tábornok és Juarez, a forradalmi bennszülöttek vezére gyakran eljöttek hozzánk a színházba és látszólag semmit sem törődtek a politikával. Juarez, akinek mongolszerű lapított arcára még ma is egészen világosan emlékszem, gyakran vitt magával sétalovaglásra. Nőtlen ember volt és rajongásig szerette a gyerekeket. Engem is bálványozott, mintha a tulajdon leánya lettem volna. A katasztrófa előtt néhány hónappal nevelőapám a művészek egy részével vendéglátásra indult az ország belsejébe és engem is magával vitt. Egészen az ősi Quadalajara városig jutottunk előre. A visszauton már nem volt biztonságos a közlekedés. Több ízben megtámadtak bennünket, úgy hogy alig tudtuk megmenteni a bőrünket. Pueblába érve hallottuk az első híreket, amelyeknek természetesen nem akartunk — és nem mertünk — hitelt adni. Csak Queretaroiban, amelyet a legnagyobb békeességben hagytunk el pár hónappal ezelőtt, tudtuk meg, hogy megölték a császárt.

Megmutatták azt a teret is, ahol kivégezték. Még véresek voltak a kövek, mert a forradalmárok nem engedték felmosni.

SPORT KÖZLÖNY

A budapesti profiklubok kilépnek a bajnokságból A vidéknek akarják engedni a profibajnoki címet és jelleget. Az amatőrökkel és II-ik ligásokkal óhajtanak egy díjért játszani

Budapestről jelentik: Több ízben bebizonyosodott, hogy a magyar labdarugás a mai rendszer mellett nem életképes és éppen ezért a futballbajnokságok sorsa a legnagyobb válságban van. Az érdekeltek vezérek hónapokon keresztül tanácskoztak, határozatokat hoztak, de mind a mai napig semmit sem tudtak változtatni a régi rossz helyzeten. Ugyanis a futballbajnokság reformja, amelyet a kijelölt bizottság elvégzett, meghukott azon az adminisztratív hibán, hogy a szabályok értelmében nem nyújtották be hat hónappal előbb a reformjavaslatot.

Értesülésünk szerint most érdekes dráblíval akarják megkerülni a budapesti sportegyesületek a bajnoki reformot. Egyszerűen nem akarnak benevezni a futballbajnokságra és profibajnoki címet és jelleget át akarják engedni a vidéknek.

A nyolc budapesti egyesület kiegészítve a második ligásokkal, esetleg amatőrökkel egy kiírandó új díjért mérközne. Most már csak az a kérdés, hogy az MLSz engedi-e így lejártni a bajnoki címet. Sportkörökben nagy érdeklődéssel várják a budapesti nagy egyesületek „forradalmi” megmozdulását.

AUER RICSII

megvált az Ujpest csapatától
mellőztetése miatt

A kiváló játékos Romániában várja be a két évi játszási tilalom lejártát

A magyarországi sportlapok szerint Auer Ricsi az Aradról elszármazott kitűnő futballista, nem újítja meg szerződését az Ujpesttel. Auer Ricsi évekkal ezelőtt került az Ujpest csapatába és nagy tudása miatt megbecsülték. Az utóbbi időben azonban Auer Ricsit csapata mind kevesebbet szerepeltette és a csapat vezetősége arra hivatkozott, hogy Auernak kisebb sérülései vannak. Auer most veszi ki nyári szabadságát és azt rendszerint Aradon tölti, Pestről való eltávozása előtt bejelentette csapata vezetőségének, hogy nem újítja meg a csapattal a szerződést, mellőzése miatt. Valószínű azonban, hogy az Ujpest ragaszkodik jogaihoz, ami annyit jelent, hogy a népszerű Ricsi más egyesületben két évig nem játszhat. Auer és csapata most állandó tárgyalásban vannak és ha nem sikerül megegyeznie csapatával, úgy Romániában várja meg a két évi játszási tilalom lejártát. Az ügy további fejleményeit Auer személyesen fogja elmondani, mert a napokban hazaérkezik a nyári szabadságára Aradra.

O Semler megvált a bécsi WAC-tól. Bécsből jelentik, hogy Semler a Ripensia volt játékosa, aki jelenleg a bécsi WAC-ban játszik, felmondásban van, mert a legutóbbi WAC—Hungária mérkőzésen ismételt formán kívül szerepelt.

O Portugália Románia-mérkőzés 1933-ban. A portugál szövetség ajánlatot tett a román szövetségnek egy portugál-román válogatott labdarugó mérkőzésnek Bucarestben való lejátszására. A román szövetség a napokban fog dönteni a portugálok ajánlatának ügyében. A mérkőzést 1933-an tartanák meg Bucarestben.

O Sínaiában tartanak konferenciát a Nemzeti bajnokság résztvevői. Bucaresti-i jelentés szerint arról számolhatunk be, hogy a Nemzeti bajnokságban résztvevő egyesületek vezetői július 28-án Sínaiában jönnek össze, hogy megtárgyalják a bajnokság lebonyolításának részleteit.

O Pesti tréner kap a NAC. Váradról jelentik: A váradi atléták vezetősége tárgyalásokat kezdett az MLSz-en keresztül egy magyar tréner leszerződésének ügyében. Ugyancsak tárgyal több magyar játékos is a NAC szerződötetés céljából. Így készül a NAC az elkövetkezendő nagy csatákra.

Aki magyar, a Magyar Párttal szavaz!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

„A fehér téglá győzelmét eredményezték a németországi építkezések“

Az Arad-Brádi r. t. téglagyára megkezdte a rendszeres munkát — Serbanescu Demeter igazgató nyilatkozata — Mit mond a német szakirodalom a fehér tégláról?

Az árvízszújtotta területek újraépítése kapcsán heves viták zajlottak le az Arad-Brádi r. t. által szállított fehér téglá körül. Egyes, naiv emberek azt hitték, hogy a fehér téglá kevésbé erős és ellenálló, mint a másszimű téglá. Ezt a hitet alaposan megcáfolja az a körülmény, hogy a Csanádi-palota, amely egyike a város legerősebb és legmasszívabb épületeinek, szintén a fehér, mészhomok téglából készült. A cukorgyár épületét is ez az anyag alkotja és minden építkező a legdicsőbb módon emlékezik meg a fehér téglá kiünő kvalitásairól. Miután az Arad-Brádi r. t. most megkezdte a mészhomok-téglá rendszeres előállítását, felkerestük Serbanescu Demeter administrator deleguée-t, aki a következő értékes felvilágosításokkal szolgált:

— A mészhomok téglát először préselik, majd pedig kemencébe rakják, ahol 8—12 atmoszféra mellett gőzben áll. Lényegileg ez ugyanaz, mint a rendes tégláégetés. Bizonyos kémiai átalakulás következik be és a téglá anyaga kalciumhidroszilikát lesz, egy mester-séges uton előállított eredeti kőanyag. Van-nak, akiknek vállalatunk téglagyárának működése nem tetszik, ami nem csodálható, miután sokkal olcsóbb áron tudjuk forgalomba hozni a téglát, mint más vállalatok. A külföldi álla-

mokban egyre jobban terjeszkednek a mészhomok téglát előállító gyárak. Németországban háromszáz ilyen gyár van, amely 1 milliárd 200 millió téglát állít elő évenként. A mi téglánk simább, ellentállóbb, amit bebizonyított az árvíz. A fehér téglából épült zsigmondházi épületek szilárdan ellenállottak. A mészhomok téglá négyzetom.-kint minimális 150 kilogrammos nyomásnak állhat ellent és ez 250 kilogrammig fokozható. Ellentáll a fagynak, nagyszerűen fogja a vakolat, tűzálló és minden tekintetben százszázalékosan alkalmas az építkezésekre. Nézzék meg a Csanádi-palotát és akkor megállapíthatják, hogy a fehér téglá mennyire elsőrangú az építkezés céljaira. Biztosak vagyunk abban, — fejezte be nyilatkozatát az adminisztrator deleguée — hogy az építkezők hamarosan meggyőződnek mindarról, amit mondtam. Akik Németországban jártak és megfigyelték, láthatták, hogy az ott folyó hatalmas építkezések a mészhomok-téglá győzelmét eredményezték.

Serbanescu Demeter igazgató hatalmas köteteket, új német szakönyveket vesz elő és felolvas egyes részeket, amelyek a mészhomok-téglá gyártásáról szólnak. A német szakirodalom mindenben megerősíti azt, amit elmondtam.

Harminc italmérési engedélyt vontak be

Akik nem fizették az italmérési illetékeket ARADON A pénzügyigazgatóság szigorú intézkedése —

Váratlan rendelet az aradi pénzügyigazgatósághoz — Megszigorították az italmérési engedélyek kiadását

Az aradi pénzügyigazgatóság néhány nappal ezelőtt felhívta mindazokat az aradi italmérési engedéllyel bíró vendéglősöket és kereskedőket, akik a miniszterium által megállapított engedély-illetményekkel hátralékban voltak, hogy azt nyolc napon belül egyenlítsék az illetékes adóhivataloknál. A felhívással kapcsolatban a második kerületi adóhivatal, amelynek körletébe tartoznak majdnem kivétel nélkül az aradi vendéglősök, éttermek és kávéházak, most készítette el a kimutatást az illetékhátralékosokról. A kimutatás szerint Aradon összesen 30 italmérési engedély-tulajdonos van, akikből az adóhivatal, a miniszteri rendeletre való hivatkozással az engedély bevonását javasolta a pénzügyigazgatóságnak. A hátralékosok között vannak Aradon általános ismert nagykereskedők, azonkívül van egy kávéháztulajdonos és egy klub is, ahol az italmérési engedély illetéke nincs kifizetve. Az utóbbiaknál ez az illeték tekintélyes összegre emelkedett, mert az illetékes ügyosztály a fizetett lakbér után állapította meg a törvényes illeték összegét.

A kimutatás alapján az adóhivatal kérte, hogy a pénzügyigazgatóság haladéktalanul intézkedjen a harminc italmérési engedély bevonása iránt.

Itt írjuk meg, hogy az erdélyi vendéglősök már régebben akciót indítottak arra vonatkozólag, hogy a vendéglői szakmából kiküszöböljék a kontárokot. Megállapítást nyert ugyanis, hogy különösen az utóbbi években nagyon sokan váltottak ki italmérési engedélyt vendéglősök és étteremre olyanok, akiknek eredetileg egészen más volt a foglalkozásuk. Ha azon a pályán, amelyre eredetileg készültek és amelyen működtek, nem tudtak boldogulni, vendéglőnyitással próbálkoztak, mert az volt az általános vélemény, hogy ahhoz nem kell különösebb szaktudás,

Erre való tekintettel az erdélyi vendéglősök arra kérték a minisztert, hogy a jövőben italmérési engedélyt csak olyanoknak adjanak, akik igazolni tudják, hogy képesítve vannak a vendéglői ipar folytatására. A feltétele ennek a képesítésnek az, hogy a kérvényező akár mint tulajdonos, akár mint alkalmazott, öt esztendőn keresztül dolgozzon a vendégipari szakmában.

A javaslatot a miniszterium kedvezően fogadta, bár úgy határozott, hogy egyelőre nem tartja keresztülvihetőnek, mert a kérdés tanulmányozására nem állott elegendő idő a rendelkezésre. A szesz-monopol törvény alapján azonban ismét felszínre került ez a kérdés és ezzel kapcsolatban ma váratlanul rendelet érkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz, mely a vendéglősök régi sérelmét szabályozza.

A rendelet értelmében ugyanis vendéglősök, étteremtulajdonosok, büffések, cukrászok és kávéosok részére csakis abban az esetben adható ki italmérési engedély, ha az illetők elfogadható módon igazolják szakmabeli képzettségüket. Természetes, hogy a rendelkezés a szerzett jogokat nem érinti, tehát nem vonatkozik azokra, akiknek már italmérési engedélyük van. A rendelet nem intézkedik ugyan arra vonatkozólag, hogy a miniszterium hogyan képzei el a képzettség igazolását, erre vonatkozólag azonban az erdélyi vendéglősöknek volt előterjesztésük, oly értelemben, hogy a jövőben az italmérési engedélyt kérelmezők részére a vendéglősök ipartársulata, illetve a pincérek szakszervezete állítsa ki a megfelelő bizonyítványt.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

No kísérlet-
zen egészségé-
vel, kérjen Ön is
kimondottan
„OLLA“
óvszert,
mely megőrzi Önt nemi betegségektől.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PENTEK, JULIUS 15.

Bucaresti. 13. Gr. 14. Gr. 18. Katonaz. 19. Katonaz. 20.40. Gr. 21.45. Seidmann cselló üvész. 22.15. Grey énekesnő divatos dalai. — Budapest. 11.15. A 2. honvédegyalogszred zenekarának hangversenye. 2. Déli hangszó. 2.05. Hangverseny. 6. Novellák. 1. Birodalmi gondok. A titok és megfektése. Felolvassa a szerző. 7. Vay Sarolta bárónő zongorahangversenye. 7.50. Horváth Dudus és cigányzenekarának hangversenye. 9.10. Gramofonhangverseny. 10.15. Don Antonio Sancho spanyol nagyprépost magyarnyelvű előadása. „Cervantes“. 10.30. Vigjátékeloadás a stúdióból. „Nem élhetek muzsikaszó nélkül“. Vigjáték 4 felvonásban. Irta Mörizc Zsigmond. Utána: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 13.30. Silving-négyes. 14.40. Rubinstein gr.-lemezek. 15.10. Operatársz. Gr. 18.30. A bécsi női zkar hgv.-e. 21.35. Hoimannsthal Hugó a költészethen. E. 22.05. Lortzing: Cár és ács c. operája. Utána: Hügel-zenekar a Lehar-teremből. — Belgrád. 11. Rzkar. 14.05. Gr. 21.30. Rzkar. Scassola: Quo vadis, nyit. Hatze: Szerenád. Gatovac: Dal. Giordano: Andrea Chenier, ábr. 22.20. Hay énekesnő hgv.-e. 22.50. Gr. 23.30. Ljubijana. Utána: vendéglői zene. — Berlin. 16.30. Hegedüverseny. 21.10. Mandolin zkar. 23.15. Zenekari hangverseny. — Kassa. 20. Magyar óra. — Róma. 19.30. Vokálhgv. Bariton. 19.45. Zkari hgv. 22.45. Szimf. hangverseny. — Svájc. Aleman adó. 17.30. Gr. 21.30. Harmonika és jódli. 22.20. Szimf. hgv. 23.45. Mozart: Bastien és Bastienne c. 1 felv. op. — Varsó. — Pozsony. 20.20. Gr. 23.30. Zong.-vers. utána: Szór. z.

SZOMBAT, JULIUS 16.

Bucaresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Sibiceanu zenekar: Könnyű és román zene. 19. Sibiceanu zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Ghigha hegedümvész. 21.30. Szkeccs. 21.50. Luca zenekar. Román zene. — Budapest I. 11.15. Gramofonhangverseny. 13.15. A rádió műsági félórja. 14. Déli hangszó. 14.05. A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 6. Gyermejátésoóra (Harsányi Gizi előadása.) 7. A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánya. 8. Katonai indulók. Honvédzenekar hangversenye. 10. Magyar operett-est. Mád: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 13.30. Geiger zenekar. 15.10. Déli zene. 15.45. Schmidt Pál-lemezek. 17.20. Vidám félóra. 18.50. Pfeleger zenekar. 21.20. Schiffmann és Schmidt kézzongorás versenye. 22.15. Kutschera: A teasztalon c. vigjátéka. 23.15. Schieder zenekar. — Belgrád. 13. Gramofon. 14.05. Rádiózenekar. 20.55. Délszláv dalok. 22. Rádiózenekar. Massenot: Phédra nyit. Taeye: Andaluz. Keteibey: Egyiptomi meseországban. Kálmán: Marica grófnő, ábr. 23. Tarkaeat. 0.50. Vendéglői zene. — Berlin. 17.05. Népszerű hangverseny. 21.10. Schumann: Farsang. 22. Leipzig (Pásztor Árpád: A harang című daltéka, Künneke zenéjével). 24—1.30-ig: Tánc. — Hellsberg. 18. Könnyű zene. 21. Dalok. 22. Zenekari hangverseny. 24—1.30-ig: Berlin, tánc. — Katowice. 19. Kolompár László zenekara. 20.20. Könnyű zene. 0.05. Chopin-művek. 0.50 Gramofon. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő 13. Gramofon. 21. Benes ifuvós zene. 13. Vidám est. — Róma. 19.30. Vokálhangverseny. 19.45. Könnyű zene. 22.45. Donizetti: Poliuto, opera. — Svájc. Aleman adó. 21.30. Hangosfilm részlet. 22. Baseli postás zenekar. 23.05. Szórakoztató zene. 23.45. Tánczene. — Varsó. 19. Cigányzene. 20.20. Kávéházi zene. 22. Zenekari hangverseny. 0.05. Chopin-hangverseny. 0.50. Tánczene.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett jó feleségem, illetve édesanyánk és nagyanyánk elhunytá alkalmából részvétüket nyilvánították, ezúton mondunk hálás köszönetet

Paladics és Bartha család.

2275

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

KÖZÉPKORU molnár állást keres. Vármalomba, nagyobb malomba alkalmazásnak is elmegy, azonnali belépésre is. Karkus Pal, Carpiniș (jud, Torontál). 2204

MECHANIKUS-TANONC fizetéssel és egy kifizetői felvétel. Szegedi Irgépmechanikus, a főszerrel szemben. 2268

LAKÁS

KERESÉK bárbe egy díszkrét különbejárattal burkolozott szobát. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2265

KÉTSZOBÁS, fürdőszobás udvari lakás kiadó. Volt Magyar-u. 18.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában a Minorita templommal szemben.

KÉTSZOBÁS, konyhás I-és emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

Háromszobás

elsőemeleti lakás kiadó
Piata Imperator Traian
(v. Atilla-tér) 3. szám
Bővebbet a ház mesternél. 2267

VÉTEL ÉS ELADÁS.

GYERMEKKOCSI, kifogástalan állapotban, eladó. Str. Bariju (Rákóczi-ucca) 25. sz. 2273

HASZNALT Irgépet megvele keresek. Szabó, Calea Saguna 182. (Választó-ucca). 2274

GUMMISÓVEI kertloosolásra, 25-30 folyómétert, kitérő állapotban, keresek, ár megjelölését kérem. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 200

KITŰNŐ Pratas porzivógép, 12 személyes fűvesserve, ezüst és alpacá evőeszközök, vitrinek, komód, intarziás szekrény, antik asztalok, zsúr abrosz, fés, ménvek, perzsaszőnyegek, álló villanylámpák, ezüst gyertyatartók, függönyök, uriszoba, szalon, ebédlő és háló berendezések, ékszerek, vázák, különböző dísz tárgyak, gramofon, zsúr asztal, komplett Jókai, autokofér, Protos porzivógép stb. eladó. SALGONÉ bizományi üzlete, Arad, Str. Horia (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

SÜRGŐSEN KERESÉK megbízóim részére Biedermeyer és emplr-szalon, Berlin és breitschwanc szőrméket, perzsabundákat, ezüst tálakat evőeszközöket, antik ezüst tárgyakat, különböző antik és modern butorokat, komplett szobaberendezéseket, 3x4 keleti perzsaszőnyeget, 5 m. hosszú keleti futószőnyeget, gyári futó és ebédlőszőnyeget, porcellánokat, márkás festményeket, Battz üvegeket. — KÉSZPÉNZERT VBSZKK keleti perzsaszőnyeget, ezüstöt és márkás tes. menyeket. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia I. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

HASZNALT, kitérő állapotban levő bicikli jó gumikkal, megvételre keresték. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Vigyázat!! Építkezők figyelmébe!! Az Arad-Brádi rt. mészhomok- téglagyára

megkezdte rendes működését
Kizárólag I. oszt. téglát szállít

a gyár sokkal mérsékeltebb áron, mint amennyiért az agyagtéglát forgalomba hozzák.

Megrendelések és információk:

Arad-Brádi rt.
Csanádi palota II-ik emelet.

Megtefelelő ápolás hiányában
öregszünk!..

Maradjunk a Simon-crémhez hűek, hogy fiatalok és szépek legyünk. Ezen crém megrendíthetetlen világsikere biztosítja a hatást. Ez a nem zsíros és nem száraz, hanem kívánság szerint nyulékony crém puhává, gyöngéde teszi a bőrt és az arcszínnek hatalmas üdéséget nyújt.

Simon-Puder és Simon Szappan használatával elérhető a siker érdekében.

CRÈME SIMON
PARIS

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalunk. „COMISIO“, Bul. Regele Ferdinand 21. szám.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnala kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Menyháza fürdő

Kurszalón étterme
Szőnyi Lajos vezetésével
I. rendű konyha, francia szakácsal.
Polgári árak!
Az Aradi Közlöny előfizetőinek (a kiadóhivatal igazolása mellett)
50 lejért, reggeli, ebéd, vacsora.
Reggeli: Kávé kaláccsal.
Ebéd: Leves, sült, főzelék vagy savanyu, tézta vagy gyümölcs.
Vacsora: Sült savanyúsággal.
Cukrászda! Cigányzene!

Olcsó házeladások!

Plactér közelében adómentes ház 1x4 szoba, 1x2 szoba és 1x1 szobás lakásokkal, 58.000 lej jövedelemmel, 480.000 lejért.
Szabadság-tér közelében 2x3 szobás fürdőszobás és 2x1 szobás lakásokkal 350.000 lejért.
Thököly-tér közelében igen jó épület 1x4 és 1x2 szobás, fürdőszobás lakásokkal, kerttel, 500.000 lejért.
Szinház közelében 1x3 szobás és 3x2 szobás, fürdőszobás lakásokkal jó hozam 600.000 lejért.
Szabadság-tér közelében 1x4, 1x2, 1x3 szobás lakásokkal, üzemhelyiségekkel, 150.000 lej jövedelemmel, 900 ezer lejért.
Deák Ferenc-ucca közelében 2x2 szobás lakásokkal, nagy bornincével, virágos és gyümölcsös kerttel, 450 ezer lejért.
Thököly-tér közelében 1x4 és 1x3 szobás, fürdőszobás lakásokkal, kerttel 620.000 lejért.
Atilla-tér közelében 1x4 szobás és 1x2 szobás, fürdőszobás lakásokkal, igen jó épület kerttel, 650.000 lejért.
Széchenyi-ucca közelében 2x4 és 1x2 szobás, fürdőszobás lakásokkal, virágos és igen nagy gyümölcsös kerttel, 750.000 lejért.
Fentiekben kívül bérszolgálat, kisebb bérházak, kertek magánházak, földek igen olcsón eladó. Bővebbet:

OMNIA

Ingatlanforgalmi Iroda, Arad, Bulev. Reg. Maria 24.

A kormány foglalkozik a birói likvidálás megszüntetésével

Kimutatást kell felterjeszteni a törvényszékeknek a kérvények számáról -- Barlad városában egyetlen napon harminc kérvényt nyújtottak be

Az igazságügyminiszter leiratot intézett a törvényszékekhez, amelyektől részletes kimutatást kér a birói likvidálásokról beérkezett kérelmekről. A kimutatások beérkezése után foglalkozik a kormány a törvény módosításával, vagy esetleges megszüntetésének kérdé-

sével. Az igazságügyminiszternél a fővárosi pénzügyintézetek interveniáltak és bejelentésük szerint, különösen a vidéken rendkívül nagy számban kérték meg a birói felszámolást és példának felhozták Barlad városát, ahol egyetlen napon 30 kérvényt nyújtottak be birói felszámolás céljából.

Megölte és elégette gyermekét egy anya

Szegénysége miatt követte el tettét

Debrecenből jelentik: Egyek községben Tóth Andrásné megöjtötte és elégette ujszülött csecsemőjét. Tettét szegénységi miatt követte el, mert attól félt, nem lesz miből felnevelnie gyermekét. A csendőrség letartóztatta.